

Lapsiystävällinen kunta - toimintasuunnitelma 2021-2023

KIRKKONUMMEN LYK-TOIMINTASUUNNITELMAN VALMISTELU JA SEURANTA

Kunnassa toteutettiin nykytilakartoitus UNICEFin indikaattoreilla syys 2020 – kevät 2021.

Nykytilakartoituksen tarkoituksena oli kuvata tämän hetken tilanne LYK-toimintamalliin ja lapsen oikeuksien toteutumiseen nähden Kirkkonummella.

Indikaattoreista nousseita kehityskohteita nostettiin vuosille 2021-2023 toimintasuunnitelman tavoitteiksi.

Tavoitteista johdettiin poikkihallinnollisessa yhteistyössä toimenpiteitä, jotka koottiin toimintasuunnitelmaksi.

Tavoitteille on määritetty toimenpiteet, jotka ovat aikataulutettu ja vastuutettu toimintasuunnitelmassa.

Toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutumista seurataan LYK-työryhmässä ja toiminnasta raportoidaan kunnan johtoryhmälle.

Toimintasuunnitelman toteutumista valvoo LYK-koordinaatioryhmä.

KIRKKONUMMEN LYK-TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET 2021-2023

Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönoton ja systemaattiseen toteuttamiseen tueksi on kunnassa käytössä selkeät ohjeistukset. Lapsivaikutusten arviointia tekee yhdessä pätevien ammattilaisten joukko. (Lapset ryhmänä)

Kunnan viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt ja keskeiset sidosryhmät on perehdytetty lapsen oikeuksiin. Lapsen oikeudet ovat osana kunnan perehdytysohjelmia.

Kunnassa lapset ja lapsen etu huomioidaan aikuisille tarkoitetuissa palveluissa, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluissa silloin, kun asiakkaalla on lapsia.

Lasten kasvuympäristö tukee lapsen oikeutta omaan kieleensä ja kulttuuriinsa.

Kunnan toiminnan suunnittelussa huomioidaan haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulma.

Kaupunkiympäristön suunnittelussa selvitetään ja otetaan huomioon lasten kokemuksia ja näkemyksiä. Näin toimitaan prosessin eri vaiheissa ja eri suunnittelutehtävissä, kuten maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa sekä muuten julkisia tiloja suunniteltaessa.

Lasten osallisuuden kehittäminen oman päiväkotii-/kouluarjen suunnittelussa.

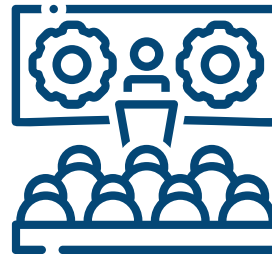
Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönoton ja systemaattiseen toteuttamiseen tueksi on kunnassa käytössä selkeät ohjeistukset. Lapsivaikutusten arviointia tekee yhdessä pätevien ammattilaisten joukko. (Lapset ryhmänä)

Kartoitetaan lapsivaikutusten arvioinnin lähtötilanne kunnassa, sekä tällä hetkellä käytössä olevat toimintatavat kyselyn avulla.

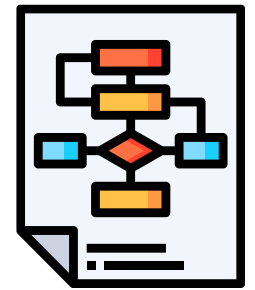
Työpaja avainhenkilöiden kesken.
Työpajatyöskentelyn pohjalta valmistuu:
- Yhteinen LAVA-visio
- Raportti nykytilasta
- Alustava etenemissuunnitelma.

Henkilöstön kouluttaminen.

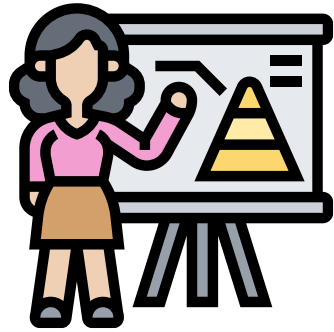

Ohjeistusten valmisteleminen.

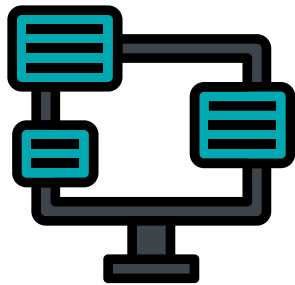
Lapsivaikutusten arvioinnin pilotoiminen toimielin-/viranhaltijapäätösten tasolla.

Kunnan viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt ja keskeiset sidosryhmät on perehdytetty lapsen oikeuksiin. Lapsen oikeudet ovat osana kunnan perehdytysohjelmia.

Päivitetään perehdytysohjelma lisäten LYK-teemapaketit (INTRO).

Tehdään tietopankki sisäiseen viestintäkanavaan (Intra) henkilöstön ja luottamushenkilöiden käyttöön.

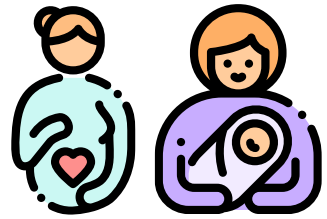

Kunnan viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt ja keskeiset sidosryhmät perehdytetään lapsen oikeuksiin.

Kunnassa lapset ja lapsen etu huomioidaan aikuisille tarkoitetuissa palveluissa, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluissa silloin, kun asiakkaalla on lapsia.

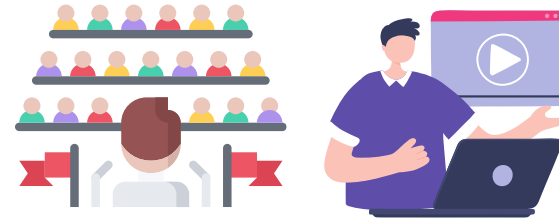

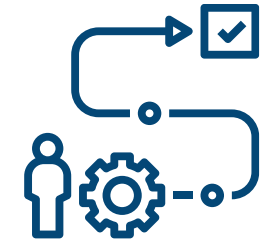
Päihteiden käytön puheeksi otto neuvolassa ensikäynnistä lähtien ja lastenneuvolassa laajoissa terveystarkastuksissa.

Päihteiden käytön puheeksi ottaminen laajoissa terveystarkastuksissa. Keskustellussa käydään läpi oma asenne ja omien valintojen merkitys.

Päihdetyön osaamisen lisääminen ja koulutuksien ja seminaarien järjestäminen etenkin lasten ja nuorten parissa toimiville. Ajankohtaisten ilmiöiden esiin nostaminen.

Lapset puheeksi-menetelmä käyttöön oppilashuollon toimijoille ja lastenneuvolaan.

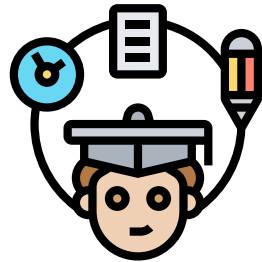

Lasten kasvuympäristö tukee lapsen oikeutta omaan kieleensä ja kulttuuriinsa.

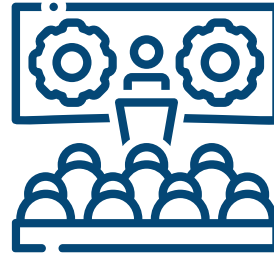

Monipuolistetaan lasten ja nuorten maksutonta harrastustoimintaa ja viestintää (myös lasten omalla äidinkielellä).

Paikallinen OPS viedään koulujen toimintasuunnitelmiin (erityishuomio kielen ja kulttuurin huomioiminen).

Koulutetaan henkilöstöä lapsen oikeuksista (erityishuomio kielen ja kulttuurin huomioiminen).

Psykologipalvelujen vakiinnuttaminen ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa.

Kehitetään kieli- ja kulttuuritietoista varhaiskasvatusta.

Kunnan toiminnan suunnittelussa huomioidaan haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulma.

Lapset puheeksi-
menetelmä käyttöön
oppilashuollon
toimijoille ja
lastenneuvolaan -
Käyttöä laajennetaan
myös muihin
palveluihin.

Ikmeelliset vuodet -
vanhemmuusryhmien
toimintaa jatketaan ja
kehitetään, sekä
koulutetaan lisää
ryhmän ohjaajia.

Ohjaamoon
rakennetaan selkeät
prosessit
asiakasohjaukselle
yhdessä kunnan eri
toimijoiden kanssa.

Vertaisryhmätoimintaa
laajennetaan: Vertaisryhmät
neuropsykiatrisesti
oireileville lapsille ja nuorille
sekä sisaruksille ja
vanhemmille.

Neuropsykiatristen
lasten vanhempien
tukeminen ja
voimaannuttaminen.

Kaupunkiympäristön suunnittelussa selvitetään ja otetaan huomioon lasten kokemuksia ja näkemyksiä. Näin toimitaan prosessin eri vaiheissa ja eri suunnittelutehtävissä, kuten maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa sekä muuten julkisia tiloja suunniteltaessa.

Kartoitetaan eri digitaalisten työkalujen osallistamistavat kaupunkiympäristösuunnittelussa (esim. keskustan kehittäminen).

Konseptoidaan digitaalinen palvelu kaupunkiympäristön suunnitteluun oppilaitosyhteistyöllä; osallistetaan ikäryhmät suunnitteluun.

Lanseerataan kaupunkiympäristösuunnittelun hankekäyttöön lasten osallistamispalvelu.

Lasten osallisuuden kehittäminen oman päiväkotii-/kouluarjen suunnittelussa

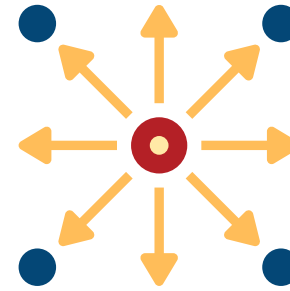

Erialaisten käytettävissä olevien digitaalisten työkalujen/alustojen kartoitus.

Kysely lapsille ja nuorille, millä tavoin haluaisivat heitä kuultavan.

Luokan hyvinvointisuunnitelma (pilotoitu Vuorenmäen koulussa) jalkautetaan muihinkin kouluihin ja varhaiskasvatusyksiköihin.

Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen kouluissa ja vertaistuen käyttö toiminnan kehittämisessä.

